

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет гуманітарно-педагогічний
«19» червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Психологія управління**

Галузь знань: D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність: D 3 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма: «Управління закладом освіти»

Факультет: гуманітарно-педагогічний

Розробник: доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології
Микита ПАНОВ

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Психологія управління»

Навчальна дисципліна «Психологія управління» є важливою складовою професійної підготовки майбутніх магістрів за освітньо-науковою програмою «Управління закладом освіти» та спрямована на формування системи наукових знань про психологічні закономірності управлінської діяльності, особливості функціонування особистості керівника, соціально-психологічні механізми управління колективом, прийняття управлінських рішень, мотивації персоналу, лідерства, ефективної комунікації та розвитку організаційної культури.

Дисципліна інтегрує досягнення психології управління, організаційної психології, соціальної психології, психології праці, психології особистості та менеджменту, забезпечуючи міждисциплінарний підхід до вивчення психологічних аспектів управління сучасними закладами освіти. Особлива увага приділяється розвитку лідерського потенціалу керівника, формуванню сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі, управлінню конфліктами, психологічним засадам мотивації персоналу, профілактиці професійного вигорання та психологічному супроводу організаційних змін в умовах реформування освіти.

Опанування курсу передбачає набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних компетентностей щодо застосування сучасних психологічних технологій управління персоналом, ефективної міжособистісної взаємодії, прийняття обґрунтованих управлінських рішень, розвитку емоційного інтелекту, формування ефективних команд, здійснення психологічного аналізу управлінських ситуацій та забезпечення психологічно комфортного освітнього середовища, що сприятиме підвищенню ефективності управлінської діяльності керівника закладу освіти.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, ступінь вищої освіти		
Освітній ступінь	магістр	
Спеціальність	D 3 – «Менеджмент»	
Освітньо-професійна програма	Управління закладом освіти	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	3	3
Лекційні заняття	12 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	20 год.	6 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	88 год.	108
Індивідуальні завдання		-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	2 год.	=

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія управління» є формування у здобувачів вищої освіти системи наукових знань про психологічні закономірності управлінської діяльності, психологічні механізми ефективного управління закладом освіти, розвиток лідерських якостей,

управлінського мислення, комунікативної компетентності, навичок прийняття управлінських рішень, мотивації персоналу, управління конфліктами, психологічного забезпечення діяльності керівника та формування сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі, а також розвиток професійних компетентностей щодо застосування сучасних психологічних технологій в управлінні освітніми організаціями.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або використання інновацій за невизначеності умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.
- СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх у процесі управління людьми.
- СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПРН6. Володіти навичками прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні норми та соціальну відповідальність.
- ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації в колективі, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
- ПРН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу
- ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

1. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	пр.	лаб	інд	ср.		л.	пр.	лаб.	інд	ср.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Психологічні основи управління закладом освіти												
Тема 1. Психологія управління як наука і навчальна дисципліна.	14	2	2			10		2				12
Тема 2. Особистість керівника закладу освіти.	14	2	2			10						18
Тема 3. Лідерство в управлінській діяльності.	16	2	3			11			2			12
Тема 4. Комунікація та психологія управлінської взаємодії.	16	2	3			11		2				12
Разом за змістовим модулем 1	60	8	10			42						54

Змістовий модуль 2. Психологія управління персоналом та організаційний розвиток											
Тема 1. Управління педагогічним колективом.	15	1	3			11					18
Тема 2. Мотивація персоналу.	15	1	3			11			2		12
Тема 3. Конфлікти і стрес у діяльності керівника.	15	1	2			12		2			12
Тема 4. Психологія організаційної культури та управління змінами.	15	1	2			12			2		12
Разом за змістовим модулем 2	60	4	10			46					54
Усього годин	120	12	20			88					108

2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія управління як наука. Предмет, завдання та методи психології управління.	2/2
2	Особистість керівника закладу освіти. Психологічні вимоги до сучасного керівника.	2
3	Лідерство та стилі управління в діяльності керівника закладу освіти.	2
4	Психологія управлінського спілкування та ефективних комунікацій.	2/2
5	Психологічні основи мотивації персоналу та управління педагогічним колективом.	1
6	Психологія прийняття управлінських рішень.	1
7	Управління конфліктами, стресами та профілактика професійного вигорання керівника.	1/2
8	Організаційна культура закладу освіти та психологічний супровід організаційних змін.	1
	Всього	12/6

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз сучасних концепцій психології управління та особливостей управлінської діяльності.	2
2	Психологічний портрет сучасного керівника закладу освіти. Діагностика лідерських якостей.	2
3	Аналіз стилів керівництва та ефективності управлінської діяльності.	3/2
4	Тренінг ефективної управлінської комунікації та ділового спілкування.	3
5	Практика застосування психологічних методів мотивації персоналу закладу освіти.	3
6	Аналіз управлінських ситуацій та прийняття ефективних управлінських рішень (кейс-метод).	3/2
7	Психологічні технології управління конфліктами в педагогічному колективі.	2
8	Профілактика професійного вигорання та розвиток стресостійкості керівника.	2/2
	Всього	20/6

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія управління як наука і навчальна дисципліна.	10/12
2	Особистість керівника закладу освіти.	10/18
3	Лідерство в управлінській діяльності.	11/12
4	Комунікація та психологія управлінської взаємодії.	11/12
5	Психологічні механізми мотивації персоналу та формування ефективної команди.	11/18
6	Психологія прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику.	11/12
7	Психологія конфліктів в освітніх організаціях та шляхи їх конструктивного вирішення.	12/12
8	Психологія організаційної культури та управління змінами.	12/12
	Всього	88/108

5. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- реферат;
- екзамен.

6. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

7. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Психологічні основи управління закладом освіти		
Практична 1. Аналіз сучасних концепцій психології управління та особливостей управлінської діяльності.	Знати предмет, завдання, функції та методи психології управління; уміти аналізувати сучасні концепції управління та застосовувати відповідний психологічний інструментарій для ідентифікації й обґрунтування способів вирішення управлінських проблем.	10

Практична 2. Психологічний портрет сучасного керівника закладу освіти. Діагностика лідерських якостей.	Знати психологічні особливості особистості керівника; уміти застосовувати методи оцінювання та розвитку лідерських якостей, інтерпретувати результати діагностики й використовувати їх для обґрунтування управлінських рішень.	10
Практична 3. Аналіз стилів керівництва та ефективності управлінської діяльності.	Знати сучасні стилі керівництва; уміти аналізувати та оцінювати їх ефективність у конкретних управлінських ситуаціях, обирати й застосовувати доцільні стилі та підходи до управління людьми.	15
Практична 4. Тренінг ефективної управлінської комунікації та ділового спілкування.	Знати психологічні механізми управлінського спілкування; володіти навичками організації ефективних комунікацій і застосовувати комунікативні технології у взаємодії з колективом та представниками різних професійних груп.	15
Модульна контрольна робота 1.	Перевірка засвоєння теоретичних знань і практичних компетентностей за модулем.	50
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Психологія управління персоналом та організаційний розвиток		
Практична 1. Практика застосування психологічних методів мотивації персоналу закладу освіти.	Знати психологічні механізми мотивації персоналу та способи формування ефективної команди; уміти застосовувати психологічні технології мотивування, добирати способи впливу на поведінку працівників і організовувати командну взаємодію для досягнення спільної мети.	15
Практична 2. Аналіз управлінських ситуацій та прийняття ефективних управлінських рішень (кейс-метод).	Уміти аналізувати управлінські ситуації та приймати обґрунтовані рішення.	15
Практична 3. Психологічні технології управління конфліктами в педагогічному колективі.	Знати причини та психологічні механізми виникнення конфліктів; уміти аналізувати конфліктні ситуації, застосовувати психологічні технології їх конструктивного вирішення та обирати адекватні способи управлінського впливу.	10
Практична 4. Профілактика професійного вигорання та розвиток стресостійкості керівника.	Знати психологічні механізми профілактики професійного стресу та емоційного вигорання, методи розвитку стресостійкості; володіти навичками застосування відповідних психологічних	10

	технологій у професійній діяльності керівника та здатністю добирати засоби психологічної саморегуляції і профілактики.	
Модульна контрольна робота 2.	Перевірка засвоєння теоретичних знань і практичних компетентностей за модулем.	50
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен		30
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/my/>)

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Бочелюк В. Й., Панов М. С. Кризові стани в діяльності керівника: психологічні чинники виникнення та методи їх подолання. Наукові перспективи. 2026. Вип. 3(69). С. 1528 –1539.

2. Бочелюк В. Й., Панов М. С. Психологічний портрет сучасного керівника: особистісні ресурси та виклики управлінського простору. Наукові інновації та передові технології. 2026. Вип. 4(56). С. 2230– 2240.

3. Бочелюк В. Й., Панов М. С., Спицька Л. В. Теоретичні основи психології управління. Наукові перспективи. 2024. Вип. 9(51). С. 1149–1159.

4. Когут Я. М., Пряхіна Н. О., Жидецький Ю. Ц., Кіржецький Ю. І., Поцюрко О. Ю. Психологія управління : навчальний посібник / за ред. Я. М. Когута. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 210 с.

5. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Психологія управління: навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с.

6. Лідерство та комунікації в організації: навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.

7. Нагорняк С. В. Практикум з курсу «Психологія управління»: навчальний посібник. Вінниця: ВДПУ, 2026. 136 с.

8. Руденко Л. А., Сірко Р. І. Психологія управління: підручник. Львів: ЛДУБЖД, 2025. 217 с.

9. Немченко С. Г., Крижко В. В., Боднар О. С., Радул В. В., Старокожко О. М., Кондратенко Ю. І. Управління закладом освіти : підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. 2-ге вид., перероб. і допов. Бердянськ : БДПУ, 2022. 506 с.

10. Чубіна Т. Д., Дмитренко М. Й. Психологія управління та кадровий менеджмент. 2-ге вид. перероб. та доп.: навчальний посібник. Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2023. 317 с.

11. Швець Д. В., Кісіль З. Р. Психологія управління: навчальний посібник. Вид. 3-тє, перероб. і допов. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2026. 716 с.

12. Ягоднікова В. В. Психологія управління: навчальний посібник. Одеса: видавець Букаєв В. В., 2022. 141 с.